

BUNJEVAČKA I SOKAČKA VILA.

ALEKSANDER.

I sruži se gorda Tiva.
Hellas ljute rane vida,
Već u krvi istok pliva
A falange Heraklida,
Minuv tužno stienje Tira
Vraćaju se iz Misira.

A potonji Kodomana
U mrkoj se krvi Kupa,
Već stolicu Perzistana
Vitorogi taran lupa
I ljulja se sto balista
I careva sablja blista.

Sva Perzija glavom klonu
A car sredi Perzipolja
Na perzijskom siedi tronu.
Bogova se svrší volja,
Sad dolazi red na Pora,
I Judostan pasti mora!

Ni to caru nije dosta :
On zamišlja veće čine
Za Jndijon Olimp osta,
I kad Zeosa s trona skine
Tko će onda da mu smeta
Da se zove carem svieta?

Već pred vojskom car i svita
Kroz pustaru mračnu grede,
I sjaje se koplja vita,
Za njom ratne sprave sliede
A Pendzabom iz daleka
Razdaje se tužna jeka...

Glas umuče, vojska odo
No brzo je duhom pala,

Nepijući hladne vode,
A car svoga Bucefala
Po debelu vratu gladi
Perkoseći žedji i gladi.

I na tužni prizor gleda
Namrštio vedro čelo . . .
Hefestion lica blida
Zrinu cara neveselo
I znava da ga žedja mori
Ovako mu progovori :

Care, zemlji, sine neba
Vojska neće poći dalje
Nit' je vode nit je hleba
I evo me k Tebi šalje
Ona ime tvoje kune
Strah me care, biće bune?

Aleksander mirno sluša
I viernu se smije drugu,
No ipak ga boli duša
Premda smijeh skriva tugu
I s brza se konja spusti
Hotiev nešto da izusti . . .

U to k caru četa vrvi
I ore se kobni glasi :
„Vode, vode! ili krvi
Da nam ljutu žedju gasi
Il' nas natrag doma vrni
Il' nam ljutu žedju trni!“

I sve-dalje glasi lete,
Urnebes se gromom ori,
A car rek' bi da se smete
Tužnim glasom progovori :

„Pričekajte bolje zgone
Ta i ja bi pio vode!

Vojska začuv rieči cara
Porazena pred njim pade
Ko pred vihrom jela stare
A pred njega vitez stare
I iz slema vode nudi
Da mu žedja nenahudi.

Da netrpi ljute muke,
Već da s vodom tielo krepí.
Car mu uze šlem iz ruke
I gleda ga . . . Vitez striepi,
I opet ga piti moli,
No car pred njim vodu proli.

I naglo mu u rieč pada :
„Ja neželim da je vidim
Kad mi vojska za njom strada
Jer se bez vas piti stidim
Da se stiepom rieke liju
Ja bi pio poslje sviju!

Vojska uzriev krjepost cara
Zaboravi svake trude :
Neboji se više žara
Nit' joj ime muke hude
Nit' je straši žedja ljuta
Budi teža još sto puta.

Drugo vrieme, druge ptice
A „junaci“ našeg vieka
Nisu takve jogunice,
Već gledaju iz daleka
Gdje se rieke krvi liju
Mnogi ni to neuzriju!

Danilo Medić.

PISMA KOJA SE CVĚTU NA GROBU DRAGOG PJEVA.

Niči ničí krine bjeli
I razvijaj divan cvět,
Ja ću tebi tužna plesti
U zelenom vincu splet.

Niči cvěte čelo glave
Zapuštjenog groba tvog,
Gdje počíva moj ljubezni
Čjelo blago srca mog.

Moja njega nek te snaži
I sunašca topli zrak,
Zora nek te rosom poji
Noće krepí tiji mrak.

Tisi zalog od ljubavi
I posljednji dragi dar,
Ah! u tebe jednom gledim
Lika njenog divni čar.

Niči krine rad utíje
I razvijaj rajski cvět,
Da mirisom ljubkim krasim
Mog zelenog vėnca splet.

M. V.
Subatička. Djevojka. *)

*) Živíla. i rodoljubnim duhom nadahnula mnoge drugarice! Ured.

T R I Ž E L J E.

Tri su želje u meneka . . .
Jedna želja moja žíva :
Na umoru miesto leka
Da me dvori liepa diva;
I kad se oprostim s dušom,
Nek me kiti mladom ružom.

Druga želja u meneka :
Kad 's raztanem oda svieta,
Da mi ruža rumenika
Na studenom grobu cvieta;
I tu ružu liepa diva
Suzicama nek políva.

Treća želja u meneka :
Kad uvene ta ružica,
Oko greba čemerika,
Da iznikne iz mog serca;
Liepa diva nek se siti
Da mi teško brez nje biti!
Jukić.

MILANA HISTORIČNA PRIPOVIĐKA ZA MLADEŽ I ZA RODITELJE.

OD NIKOLE GJORGJEVIĆ VUKIĆEVIĆA.

XX.

„Poštuj Oca tvoga i Mater tvoju
Da dugovičan budeš na zemlji.“

Preosvešteni starac, — vladika — prije nego što započne osvećenje crkve, izidje na carske dveri i skupljene Keršćane ovako pouči :

„Vozljubljeni po duhu čeda moja !“

„I ljubav dobri roditelja k svome jedineu, kog je promisao Božiji čudesnim načinom od smerti sačuavao, i ljubav jedne dobre kćeri k svome oteu ; kome je ona na ovome mistu mloga dobra učinila ; ta dvostruka ljubav dala je povoda, što će se ovo misto, na kom su se dosada samo tužni uzdisaj sužnji čuti mogli, danas na slavu imena Božjeg posvetiti.

„Dogadjaj, koji su ovu prominu, a s tim i ovu današnju svečanost prouzrokovali, svima su vama dobro poznati, ja ih dakle neću spominjati, nego ću samo u duhu Evgangeljskom izvesti iz oti dogadjaja nauku i savete za Vas keršćanski roditelji, i za vas keršćanski sinovi i kćeri :

„I ljubezni moi ! Lipa je zaista i primudra ona naredba Božija, po kojoj on ljubima stvorenja svoja, nejaku dičicu, negi roditeljskoj povirava. U svetoj toj neradbi jasno se vidi osobiti Božiji promisao prama ljudma ! Ali Bog nije dičicu roditeljima samo prosto povirio nego je u roditeljsko serdec ulio osobito niko čuvstvo, čuvstvo, najveće i najiskernije ljubavi prama svojoj dicit. On je naredijo : da dite sva blaga i sve milosti iz ruke dobroga otea i iz ruke sladke matere svoje prima. On, priblagi sviju nas otac, svoju priveliku sav svit obimajuću ljubav, u ljubavi, roditeljskoj na najlipsis način nejakoj dičici izjavljuje.

Zato je svakoga otea matere prava, i najsvetija dužnost dicit svoju dobro bogougodno odraštjivati vospitati. Nije dosta keršćanski roditelji, što Vi svoju dicit ranite i odivate, nego se od vas ište da ih tako odraštjivate vospitate, da od nji poštenu ljudi i dobri keršćani postanu !

U vospitavanju (odrašćavanju) svoje dice uzmite primer od obćeg sviju nas Otea nebeskog, koji nas, dicit svoju, ne samo rani poji i odiva, nego nas još ktome svojim svetim zakonom odvraća od griha i upućuje k svakoj dobroditelji ; pa tako i vi nastojte svom snagom da iz serdea dice Vaše svaki kukolji i svako zlo iztribite, i da umisto toga posijete blago sime zakona Božijega. To će vam sime bogatim rodom uroditi, te ćete od svoje dičice vrimenom najveću radost doživiti.

„Nemojte misliti, ako su vam dica malena, da još nije vrime k tome, da ih Bogu privodite. Vrime je k tome ljubezni moi od samoga rođenja, i od prve samosvisti dičije. Jer, kao god što sasud onu vonju, kojom je prvi put zakadjen, svagda zaderži, tako je isto i s nama ljudma. Pervi utisak koji naravi našoj u nježnoj mladosti prione, ostaje za svagda neizgladjen. Ako vaša dica herdjave primere uzgledaju, ako se izmalena nauče psovki, linosti i nevaljanstvu ; to će vas verlo mlogo truda stati, da ih od ti zala odučite i da ih na dobar put izvedete, pak i opet nestoim dobar, da se neće oni berzo opet na stranputicu svratiti. Naprotiv ako dicit vašoj iz malena dobre primere davali budete, ako ih poslušnosji, radinosji, štedljivosti, umirenosji, poštenju i pobožnosji naviknete i dobre im nauke date ; to će oni i onda dobri ostati kad odrastu, i kad vi neuzmognete na svaki korak njihov paziti. Svake prilike, koja bi ih na zlo navesti mogla, kloniće se oni kao žive vatre : svako iskušenje, koje na nji u životu nailazilo bude odvijatje se od tverdog postojanstva njiovog, kao od kakvog čeličog oklopa, i vi ćete od nji najveću radost doživiti. Oni će vas, svoje roditelje, svoje posli Boga prave dobrotvore i onda još spominjati i blagosivati, kad od tila vašeg ništa drugo ne-

ostane do jedne šake praha !

Vi blagoobrazne kćeri, i blagonadeželni sinovi, koji ste godine ditinske već prišli, i sad na stazu mladosti stupate, silito se još jedanput onog zlatnog vrimena, koje ste u domu roditeljskom proživili. Vaši su se roditelji dosada za vas starali i o vama brigu vodili. Vaš otac nije žalijo truda, da onoliko zasluži, koliko je nužno za vaše izderžavanje i vaš napridak. Vaša mati odkidala je od svoi usta, i svaki zalogaj s vama dilila. Kad ste vi bili boleštni, onda vas je dobra mati dvorila, danju noć nad vama lebdeći i likove vam pružutji. Roditelji vaši, iz jedine prama vama ljubavi, odrekli su se bili mlogi ugodnosti, samo zato, da vi ni u čemu oskudicu neterpíte. Od nji ste se Vi naučili govoriti. Perve riči, koje ste Vi na svoja usta izrekli, bile su sladke ove riči : „Otec, Mati.“ Po stotinu puta zapitkivaliste vi roditelje, kako se ovo il ono zove, i oni su vam na pitanja vaša rado i veselo odgovarali. Oni su vas naučili razpoznati dobro od zla istinu od laži, i dobroditelj od poroka ! Kad ste se vi s svoi mali drugovi zavdali, oni su vas mirili, i s tim naučili da sa svakim u miru i u ljubavi živite. Kad ste vi kakve dobro dilo učinili, pa bi vas zato otac il mati poljubili ; vi ste se tome poljubcu veoma radovali, nego najvtjetim poklonima, koje vam oni davani. Pa i kazni, koje ste od nji za pristupke vaše primali, služile su na vaše dobro, i za same kazni te triba da im od serdea blagodarite.

(Slidi.)

STARI EGEDAŠ.

OD B. AUERBACHA. PREVEO J. SUBOTIĆ.

To je kanda i bila sušta istina ; jer predjašnja njegova dobra volja, koja se bila pritajila za neko vrime, nanovo je oživila.

Jedan čovek koji je došao bio da gasi požar počeo, da ne prekida započeto delo, gasiti i neki nutarnji požar i to više nego što je nužda iziskivala, egedaš kad ga vide poviče. — „Baš mu zavidim na taku divnu mamurluku !“

Svi prsnuše u smeh. — Oni bi se možda smijali i dalje, da nije u taj par došao zvaničnik sa svojim aktuarom, da se izvesti o postanku požara i o šteti koju je pričinio.

Stari egedaš otvoreno prizna svoj prestup. Imao je tu hrdjavu naviku da je u svakom svom džepu nosio po jednu kutijicu palidrvca, da nebi morao dugo tražiti. Kad ga je ko posetio, ili je on kuda otišao, uvek se zabavljao time da je palio drvea. Često bi pritom ovako govorio : „Glete kako to ide brzo kao munja. Kad srčunim samo koliko sam potrošio vremena na palenje drvea, izalazi mi na nekoliko godina ; onaj odozgore mora mi pokloniti još nekoliko k' ovi sedamdeset koje sam proživio.“

Iz te detinjske sigračke sigurno da se i izrodila sva ta nesreća, ali ipak nije sve bilo jasno dokazato ; zvaničnik mu reče na posletku : „Velika bi šteta bila da ste propali na tako grozan način, jer vi ste jedini veseljak u ovo ozbiljno vrime !“

„I suviše bi ludo bilo, gospodin zvaničniče da sam izgorio pri zdravoj žedjei ; trebao sam biti svećenikom te bi ovako govorio ljudima : ne polaziće mnogo na život, pa vam ništa neće škoditi ; smatrajte sve za ludoriju i viste najpametniji ; pa ako se na onom svitu također slavi hram crkve i tamo ćemo igrati ; kad bi svit bio uvek veselo, ništa ne radio samo igrao, to nam onda nebi bili nuždni učitelji, nebi morali učiti čitati i pisati, svećenici bi uam bili suvišni, a — da prostite — nebi baš potrebovali ni zvaničnika. — Svit je velika jedna egeda na kojoj su sve žice zategnute, veseli Bog znao bi gudit, ali mora vazda da zavrée i steže klinec na vratu — to su svećenici i zvaničnici — te tako ti je sve samo probanje a igra nikada da se započene.“

Tako govorase stari egedaš, a zvaničnik se dobroćudno oprostí šnjim ; jer i on poznavaše osobenjakov život . . .

Ima tome trideset godina kako je stari egedaš u selu, baš toliko i novoj crkvi imade. Tada je došao bio u selo i svirao neprestance tri dana i tri noći, sem nekoliko časova

koje je prospavao. Sujevjerni ljudi misljahu da je to sam djavo kad ume tako divno da gudi, da niko od slušalaca ne može ostati mirno a da ne zacupka nogom. Za cilo to vreme malo je jeo, ali je za to pri počivkama dobro nakvašavao grlo. Katkad se činilo kao da se i ne kreće; samo je naslonio bio gudalo na violinu, a jasni glasovi isticale sami sobom, gudalo poskakivaše i samo.

Haj! To je bila igrauka u velikoj dvorani kod sunca.

Jedared poviče krčmarica, prijatna punačka udovica: „Čuj sviraču! prestani ako Boga znaš, cila te marva tuži što si svojom svirkom zabavio momke i divojke, te ne idu da ju hrane! — Kad nećeš da prestaneš ljudi radi smiluj se bar na marvu!“

„E pa dobro,“ reče egedaš, „možete se sada i sami uveriti da je čovik najplemenitije stvarjenje na svitu, jer samo on ume da igra. Krčmarice ako ćeš samnom jedared igrati presta ću sa jedan čas.“

On skoči sa stola. Svi napadaše na krčmaricu dok nije na posletku popustila. Morala je obuhvatiti oko bokova; a on držaše u ruci svoju egedu i tako igrajući izmamljivao joj je divno do tad ne čuvene glase, na posletku prestade podvikne koliko ga je grlo donosilo, zagrlj krčmaricu i poljubi ju onako od srca. Zato mu ona ravnim načinom prišije jednu čušku nuz uvo. I jedno i drugo zbillo se samo u šali.

Od toga vremena ostao je egedaš u kući krčmarice kod sunca. Tu se tako rekuć ugnjezdio, a ako je bilo u okolini kako veselje on je morao tamo biti, ali se ipak redovno vraćao; ne bese sela ni kuće u kojoj bi se više igralo nego kod rumene krčmarice kod sunca.

Egedaš se tako ponašao kao da je u svojoj kući, služivao je goste (mrzilo ga ići u polje na rad), zabaljao je ono koji su došli, igrao se po koji put i kartih, a što se tiče hvaljenja vina u tom ga niko nije mogao preteći. „Koštajte ga samo, u njemu su sakupljeni najsladji glasovi!“ Ako se što ticalo birca on je uvek govorio „Mi.“ — „Mi smo baš uz drum,“ — „čovik se mora satrti priko nas,“ — „uaš podrum je najbolji“ i t. d.

(Slidi.)

DA SE RAZUMIEMO.

U Vili br. 18. ovogodišnjih bunjev.-šokačkih novinah čitau „iskrenu i ozbiljnu rič bunjevačkim učiteljem“ po g. Iv. P.-em namijenju, te u ime sl. uredništva i občinstva „da se uzrazumiamo,“ štedeći dragocieno vrijeme za bolje sgode i važnije predmete, hoću da nekoliceinom iskrenih crtica razjasnim rečeni članak i u kratko odgovorim cienjenomu piscu.

Prije svega dužan sam mu dvostruku priznanost; jedno što nanovo potiče davno jur u ovom našem glasilu uzpreno pitanje o ćirilici; a drugo što nam priporuča po svom umu sabran stručak u bostanu susjedne srbske književnosti.

Štogod je javnih listovah, dišućih u obće slavenskim a napose jugoslavenskim kriepkim duhom, od Adrije do Ponta, od Ćpira do Dunava, koji su se služi trinajst milijunah Jugoslavenah, teško će u smieru i rodoljubju, u uzvišenu pojmu slavistike, uzajamnosti sve obće i ljubavi žarke jugoslavenske, i koji nadvisiti ovaj naš maleni listak ogromnoga jugoslavenskoga stabla, koj se samotan zeleni na odvaljenoj dosad grani dičnoga roda bunjevačko-šokačkoga.

Pa kada u tom iskrenosti pravcu slavensko svoje srce jednokrvoj do Boga miloj braći na uvidjavnost otvaramo, kad od neprijateljskoga tabora u okole ubojite u slavenske grudi bezbrojne striele neprestano hvatamo, — onda se čudom čudimo, kad nas pristanosti kore ljudi.

Da je pisac „iskrene i ozbiljne riči“ pozornim okom pratio ovo davno rodjeno čedo bunjevačko-šokačkoga duha našega, od povoja njegova do danas, bio bi se na žive oči uvjerio, da je našemu rodoljubivomu srcu svaki Slaven, osobito Jugoslaven nad sve ino pod suncem Božjim mio i drag. Bezbrojni članci naših dosadanjih trudovah i naporah sveudiljnih jasan su tomu dokaz. Bođrim duhom u grudih,

dvobritkim mačem čiste istine u ruci, nepognuti, nesmalaksani, stupamo u susret vedroj budućnosti, javljajući i g. piscu i njegovim jednomišljenikom, da svoj život i obstanak jednakim priznanstvom iz dna duše zahvaljivamo rodoljubivomu sučestju rodjene srbsko-hrvatske braće naše. Tu dakle goli čini razplinjuju svaku sumnju.“

Kad bi ja s mojimi suplemenici bio božanske vlasti treptila bi na ćadoru neba Lelja i Polelja, sjeverna i južna Slavena, vjekovita zviezda jednoga slavenskoga jezika i pisma, koje neozivate, g. pišće! temeljno i pravo ćirilicom, — nego klementinkom. No u današnjih prežestokih narodnih i državnih borbah priključimo se do boljih uskorih vremena sveobćoj prevagi triuh čovječanskih taborah poput Daničića i samih Niemacah, kojimi se u „iskrenoj i ozbiljnoj riči“ svojoj bičujete, — priključimo se pismenici latinskoj; jer neima sumnje, da su neizerpivi izvori čovječanske učenosti i mudrosti sunce Božjega dana ugledali baš tim pismom. Te kao što nam preporučate, — a za tu vam bezazlenu preporuku jednostavna hvala! — klementinku, preporučite braći do crna Ponta i neobhodno potrebitu latinku.

Ćesi, Poljaci, Slovenci, Bošnjaci i Hrvati — pet su jakih granah na pravjekom dubu slavenskoga svijeta; a izdavanjem rusko-ćeskkih listovah, te objelodanjenjem glasilah i spisah od različitih slavenskih nariječjah, svrha jim časna, namjera dična, trudba slave dostojna: upoznat nas dvostrukom alfabetikom, a šesterostrukim nariječjem evropejskih Slavenah. Unučad prauunkah naših složila se, da Bog da! u jednoj abecedi ćirilo-Klimentova pisma za vjekove do sudnja dneva onda, kad izerpljenimi vrelj latinice bude stajala na vlastitih noguh sebi znanstvena, inim poučna.

I mi zamieramo bunjevačko-šokačkim učiteljem što neupoznaju našu dječicu s vašom ćirilicom. Tu zamierku i sažalbu očitovasmo već više putah u ovih novinah. Al mi hvalimo slavenskomu Bogu, ako naši bunjevačko-šokački učitelji za mnogi još desetak godinah budu znali i latinskimi pismeni u našem jeziku pošteno štiti i koj listak napisati bezprikorno! Tako su oni našom riči i sa sveobću našu tugu i žalost pali duboko; a čemernu grešniku iz bezdne propasti za uzkrsnuće treba čislo godinah i onda, kad negmične pod igom tuđe samovolje za pjesnikov koru učiteljska hljeba i kad nezavisi od oblasti milosti svjetovne, duhovne i pučke; kad nije opojen protusavjestnim duhom narodnosti u zvanju svome, — te mu duša crnimj djeli izdajstva pred svietom otkrivena nije drugo van ljuta guja pitana žuljem neboga seljaka dosudjena na bijeli krušac!

Te i ja snova pobudjen cienjenim Vašom „riči“ s pretežnijega razloga da se sjedinjujemo, te strukovne knjige i srbske listove objeručke prihvatimo, svim bunjevačko-šokačkim učiteljem opetovano urnebesnim dovikujem glasom: učitelji, braćo! ćirilica i latinica bila vam dva nebosizna krila na slavenskom sokolskom duhu, a pod njima se dragala i grlila dobra mladež, koja će vam jednoč ladne kosti blagoslivat u grobu, nevene vijetje saditi kraj krsta i uvijen busećak s njegova humca kao drag amanet priviti na srca slavensko!

Što se pako književnih provodah tiče, onoga, što sam u svom članku pod naslovom „Recimo koju“ prošle godine putem ovih novinah častnoj publici priobćio, nemogu a ni nemiem oporeći; jer me izkustvo uči, da su strukovnjači ljudi Jurkovićeve, Kurelčeve, Daničićeve, Pavlinovićeve, Veberove, Trnskove, Miškatovićeve, Berutine, Jambrečakove i t. d. vrsti odlični prevodilci, te se njihova djela radostju i slastju čitaju u učionah i kućah po našem narodu. Uzmite Veberovu „slovnicu latinsku za dolnje gimnazije,“ pa ćete se diviti tančini duha u hrvatskom Ciceronu; pogledajte Trnskov prevod „Kraljodvorskoga rukopisa;“ Miškatovićeva „Turgonjeva;“ Karelčeva „Recimo koju;“ Jurkovićeva „Janješće,“ i u obće prevode zagreb. klerikah, kao i Pavlinovićeva iz englezkoga jezika prevedena i preradjena „Radišu Bog pomaže,“ — uz Golubovu „Računicu“ i t. d.

— pa se sjetite one dobe prije 20. godina kad se istom počele oživljavati gimnazije duhom našim; a ujedno se ne zaboravite i vrstna Šulekova riečnika, kao glavna ravnila za svakoga narodnjaka i učenjaka, osnovana na bujnih spisih neumrla Vuka i Obradovića, te većim dielom dubrovačkih klasikah, — te kraj ovih i stotinu drugih duhom vremena napredujućih razlogah, nadam se da neće te ostati pri svojih načelih, već će te naučiti što je: lučba (kemija), naravoslovje, prirodoslovje, siloslovje, rudarstvo, bilinstvo, živinstvo, zvjezdoznanstvo, i t. d.

Bunjevački i Šokački učitelji! i ja velim: razmišljajte! neciepaajte! birajte! i svakomu svoje dajte!

Sa Kapoša Tolne, u Kurdi 10. travnja 1872.

Blaž Modrošić.

SLEP KOD OČIJU!

Neki Osečanin, S. po imenu kršćanin, po karakteru čivutin, a po zanatu lecederski kalfa otiđe u granicu, da za svoga majstora kupuje voštine. Dodje na jedan stan, di zastane didaka, baš podrezo košnice, pa pomećo saće spram košnice, da pćele odnesu med, što ga je još u saću preostalo.

S. : Očeli biti šta voštine, didače?

Didak : Ima, a biće i više, ako drugi Isus da.

S. : A imaš li, didače rakije?

Didak : Vrlo malo, još mi danas nisu doneli.

S. : Pa ništa, ja imam šunku i čuturu vina, — ajde da se privatimo malo, dok pćele izvuku med.

I tako se private šunkom i vinom pa onda ajd' da mere voštinu.

U čemu će mo? — U pokrovcu, Didak metne voštinu u pokrovac a S. obesi na kantar pa meri, — a didak blene kao i drugi koji se ne razume u kantar.

Didak : Koliko ima, gospodaru?

S. : Sedam funata i po. Ajd sad da merimo pokrovac, pa da odbijemo daru. (S. meri pokrovac.)

Didak : Koliko je težak pokrovac?

S. : Sedam funata i tri fitalja.

Didak : Pa koliko ima čiste voštine?

S. : Nema ništa, odvukle su pćele u košnicu.

Didak : Pa šta će mo sad?

S. : Ništa, ti ćeš ostati meni vrtalj funte dužan, dok drugi put opet po voštinu dogijem, a za sad evo ti jedan cvancik kapare, da drugom ne prodaš voštinu.

Didak : Neću, gospodaru, kako bi ja drugom prodao kad sam primio od tebe kaparu, a i tako ti dugujem vrtalj voštine.

S. : E zbogom didače?

Didak : Zbogom pošto i fala ti! Sad ću dok odem u Rokovce (selo) taki kupiti novu lulu i kamiš.

Ele S. odnese do 15 funata voska za čuturu vina, cvancik i malo šunke. A didaka je bog ubijao još u detinstvu, kad je ostao slep kod očiju, a begao od škole kao gjavo od krsta. Tako i ima u našem narodu dosta „didaka“ na žalost našu, a na radost čivutsku. **Žiža. Krasan Šaljivi List.**

SVEČANI PROVOZ PRISVITLOGA NAŠEGA KRALJA FRANJE JOZIPA KROZ FRANJIN PROKOP (KANAL) U MALI STAPAR.

Mili Bože na daru ti fala
Kad dočeka i ovoga dana
Koi nama biše osvanio
Petog Svibnja jestse dogodio,
Ranim jutrom poraniše ljudi
Koj jesu malo bolje čudi,
I sva mladež jestse uzbunila
I na prokop (kanal) pohitila,
Da pozdrave kralja i Gospodu
Koi god su u tom parobrodu,
Tu se skupi malo i veliko
Pak da vide čudo priveličko,
Koje nikad ovdje nebijaše
Da Kralj ovdud kadkod prolazaše,
Jer je svaki radaga viditi
A kol nemož snjime besediti,
Poglavari tu seoski biše
Knez Starešine s još drugi više
Naš štovani paroh Mihalović,
Vriedni bilježnik Kapetanović,
Svisu bili tude dobre volje
Da nemože nikad biti bolje,
Od ozgor se čuje pucnjavina
Kano daje kaka germjavina,

Jer Bezdanci svoje šaje palu
Nam zlamenje da Kralj ide daju,
I naš mali birovi kad kad pali
Da se znade: da smo i mi stali,
Dočekati kralja Prisvitloga
Posli Boga na zemlji pervoga,
I tako se jeste dogodilo
Polak sedme ure jeste bilo,
Ugledase Ladjica malena
Kano daje od srebra skrojena,
U nidrana nosi našeg Kralja
Koi stoi i rukom se klanja,
Da ga svaki može tu viditi
Akol nemož snjime besediti,
Ali štase medju time sgodi
Kakalise nesrića dogodi,
Mali birovi počeo šaju palit
Dobro pazi da neć štogod falit,
Da proslavi Kralja i Gospodu
Pak da onda oni srićeno odu
Iz vatreje šibku izvadijo
Kano stoje i prija radio,
Da upali šaju ponajveću
Tu stojeć i ljudi na nesreću,

Jer s miricom barut je stajao
A on zato nije ni hajao,
Već podiže šibku prik baruta
Jer nij imo on drugoga puta,
Pade iskra barut se upali
I dvojicu sasvine opali,
Isti Kralj je spram te vatre bijo
I on mislim da se začudio,
Kako ljudi nepazeći na se
Čuvatiše od prija neznaše,
Pervi jeste što izgoren bijo
Mali birovi po imenu Ivo,
A drugije Kovačević Gjuro
Koji barut u šajuje turo,
Al je srića njim velika bila
Što se voda berzo dogodila,
Kanalu su berzo doterčali
I haljinu svodom polivali.

U Monoštorszegu, 9. Svibnja.

Lovra Kovats, mlinar. *)

*) Rada štampamo kano izkren izraz štovanja Veličanstvenog proštog Slaviana. Ured.

KNJIZEVNOST.

Gusle Crnogorske.

Pod tijeim imenom namjeran sam izdati jednu Sbirku narodnih pjesama, koje još nigdje ni jesu štampane.

Pjesme ove, koje sam ja skupio u narodu iz raznoga su vremena a i sadržaj im je različit no većinom pjeva se u njima narodna borba za slobodu. Ima ih na broju trideset i dvije, kojijema sam pridao i njeke moje.

Knjiga će izneti oko 14 tabaka običnoga formata, a cijena joj je 60 n. a. vr.

Polovicu čistoga prihoda dajem za podizanje Škole u Podgorici u Zeti.

Do kraja Juna o. g. biće knjiga gotova. Pozivam dakle sve poznate rodoljubine g. g. Skupljače, da se zauzmu oko skupljanja pretplatnika, i sve ljubitelje književnosti i napretka, da me pretplatom pomognu u ovome poduzeću, imena pretplatnika sa gotoviem novcima treba šiljati upravo meni na Cetinje, a na ime g. **Petra Ramadanovića** u Kotoru. — G. g. Skupljači imaju od deset jednu.

Cetinje 10. Aprila 1872.

Filip Radičević,

Protodjakon i Učitelj Cetinjski.